

MARIUSZ SZUBERT

PRZEWODNIK DO TERENOWYCH ĆWICZEŃ REGIONALNYCH NA POJEZIERZACH: WSCHODNIOBAŁTYCKIM I POŁUDNIOWOBAŁTYCKICH ORAZ POBRZEŻACH: GDAŃSKIM I KOSZALIŃSKIM

PROWADZONYCH W INSTYTUCIE GEOGRAFII
UNIwersytetu Pedagogicznego w Krakowie

Student:

Imię i nazwisko (wpisać czytelnie)

KRAKÓW 2014

1. Informacje ogólne

Ćwiczenia prowadzą:

grupa B: dr hab. Roman Malarz, prof. UP, dr Anna Delekta.

Terenowe ćwiczenia regionalne na Pomorzu w 2014 r. dla studentów III roku geografii studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 1. stopnia odbędą się w dniach 26.05. (poniedziałek) – 30.05. (piątek). Trasa ćwiczeń, licząca ok. 2000 km, prowadzi przez: Wyżynę Śląsko-Krakowską, Wyżynę Małopolską, Niziny Środkowopolskie, Pojezierze Wschodniobałtyckie, Pojezierza Południowobałtyckie, oraz Pobrzeża Południowobałtyckie.

Program ćwiczeń oparto na założeniu, iż są one syntezą wiedzy z zakresu geografii Polski. **Celem ćwiczeń** jest ukazanie georóżnorodności Polski w przekroju południkowym oraz georóżnorodności Pomorza i Pojezierzy w aspektach:

- geograficznym: wybranych elementów środowiska naturalnego, osadnictwa i jego rozwoju w nawiązaniu do historii Pomorza i regionów pojeziernych, aktualnych problemów społecznych i gospodarki regionów,
- ochrony przyrody: formy ochrony przyrody, zagrożeń środowiska przyrodniczego i podejmowanych działań na rzecz jego ochrony,
- zróżnicowania kulturowego regionów,
- walorów i atrakcji krajoznawczych regionów geograficznych (turystycznych) na trasie ćwiczeń oraz ich wykorzystania rozwoju turystyki, znaczenia turystyki w gospodarce Pomorza i pojezierzy.

Celem ćwiczeń jest również doskonalenie umiejętności aplikacji posiadanej wiedzy w pracy terenowej oraz budowania syntez i ulepszanie form werbalnej charakterystyki terenu.

Tab. 1

Zestawienie kilometrowe tras ćwiczeń wg dni

1 dzień	482	suma km
3 dzień	339	824
4 dzień	312	1136
5 dzień	92	1228
6 dzień	592	1820

Pierwszy dzień. Tematem zajęć jest charakterystyka regionów na trasie przejazdu Kraków – Stare Jabłonki (tab. 2), trasie dojazdowej do regionu docelowego - Pojezierza Mazurskiego. W czasie przejazdu prowadzona będzie ogólna charakterystyka geograficzna regionów: Wyżyny Małopolskiej (Niecki Nidziańskiej, Wyżyny Kieleckiej), Nizin Środkowopolskich (Wzniesień Południowomazowieckich, Niziny Środkowomazowieckiej, Niziny Północnomazowieckiej), Pojezierza Wschodniobałtyckiego (Pojezierza Mazurskiego). Dłuższy postój (1,5-2 godz.) zaplanowano w Warszawie, na Starym Mieście. Autokar zatrzyma się na parkingu pod mostem Śląsko-Dąbrowskim, przy trasie W-Z, nieopodal Zamku Królewskiego. Na Placu Zamkowym, przy Kolumnie Zygmunta omówiony będzie temat „Historia, Rozwój układu przestrzennego Warszawy i funkcje miasta na tle jego historii”. Następnie przejdziemy z Placu Zamkowego fragmentem Traktu Królewskiego do Uniwersytetu i z powrotem, przez plac J. Piłsudskiego, Pl. Teatralny, ul. Senatorską, Pl. Zamkowy, ul. Świętojańską do Rynku Starego Miasta.

Drugi dzień. Trasa ćwiczeń wiedzie ze Starych Jabłonek do Gdańska (tab. 3) przez: Pojezierze Wschodniobałtyckie (Pojezierze Mazurskie: Pojezierze Olsztyńskie), Pojezierza Południobałtyckie (Pojezierze Iławskie) oraz Pobrzeża Południobałtyckie (Pobrzeże Gdańskie: Żuławy Wiślane, Mierzeja Wiślana, Wysoczyzna Elbląska oraz Pobrzeże Kaszubskie). Tematami przewodnimi będą: rzeźba młodoglacjalna na przykładzie Pojezierza Mazurskiego i Iławskiego, georóżnorodność Pobrzeża Gdańskiego, rozwój delty Wisły, rolnicze wykorzystanie Żuław, gospodarka wodna na Żuławach osadnictwo na Żuławach Wiślanych ze szczególnym akcentem na migracje po II wojnie światowej, kwestia wsi popegeerowskich i problemy ich mieszkańców oraz walory i atrakcje krajoznawcze i ich wykorzystanie w turystyce.

Trzeci dzień. Zajęcia odbędą się na Pobrzeżach Południobałtyckich: Pobrzeżu Gdańskim (Pobrzeżu Kaszubskim, Mierzei Helskiej), Pobrzeżu Koszalińskim (Wybrzeżu Słowińskim, Wysoczyźnie Żarnowieckiej, Pradolinie Łeby i Redy) oraz Pojezierza Południobałtyckie: Pojezierze Wschodniobałtyckie (Pojezierze Kaszubskie). Trasa ćwiczeń prowadzi z Gdańska do Rąbki k. Łeby (tab. 4) przez Pradolinę Redy-Łeby i do Gdańska przez Wysoczyznę Żarnowiecką oraz wzdłuż brzegu morskiego przez Pobrzeże Kaszubskie i Mierzeję Helską. Główne tematy to: działalność rzeźbotwórcza morza – przykłady wybrzeża niskiego i wysokiego, sposoby stabilizacji klifu, formy eoliczne na Mierzei Łebskiej, rzeźba młodoglacjalna na przykładzie Wysoczyzny Żywieckiej, zagospodarowanie turystyczne Pobrzeża Kaszubskiego i Wybrzeża Słowińskiego, energetyka alternatywna jako jedna z form działalności gospodarczej na Pobrzeżu Gdańskim, rybołówstwo na Bałtyku, porty rybackie na przykładzie Łeby, Słowińcy i Kaszubi oraz obszary prawnej ochrony przyrody: Nadmorski Park Krajoobrazowy i Słowiński Park Narodowy.

Czwarty dzień. Terenem ćwiczeń będzie Pobrzeże Kaszubskie. Zajęcia odbędą się w aglomeracji trójmiejskiej (tab. 5). Główne tematy ćwiczeń to: układ przestrzenny aglomeracji, historia i funkcje Gdańska, Sopotu i Gdyni, układ przestrzenny i zespół zabytkowy Głównego Miasta w Gdańsku, gospodarka morska oraz zanieczyszczenie wód południowego Bałtyku.

Piąty dzień. Trasa ćwiczeń prowadzi z Gdańska do Krakowa (tab. 6). Na trasie przejazdu, podobnie jak w pierwszym dniu ćwiczeń prowadzona będzie charakterystyka regionów na trasie przejazdu: Pojezierzy Południobałtyckich (Pojezierza Wschodniopomorskiego, Pojezierza Południowopomorskiego, Doliny Dolnej Wisły, Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, Pojezierza Wielkopolskiego), Nizin Środkowopolskich (Wzniesień Południowomazowieckich), Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej i Wyżyny Śląskiej). Postój przewidziany jest w Chełmnie (ok. 1 godz.), Toruniu (1,5-2 godz. godz., autokar zatrzyma się na parkingu przy Bulwarze Filadelfijskim pod Mostem im. J. Piłsudskiego) oraz w miarę możliwości czasowych także w Łodzi (ok. 1 godz.). Tematem zajęć w Toruniu będzie układ urbanistyczny historycznego zespołu miejskiego na tle historii miasta, charakterystyka wybranych obiektów tego zespołu wpisanego na Listę Dziedzictwa UNESCO (Trasa: Bulwar Filadelfijski-Ducha Świętego-Rynek Starego Miasta-Plac Teatralny-Fosa-Staromiejska-Panny Marii-Fosa Staromiejska-Pod Krzywą Wieżą-Kopernika-Św. Jana-Żeglarska-Ciasna-Podmurna-Przedzamcze-Garbary-Ślusarska-Rynek Nowomiejski-Szeroka-Rynek Starego Miasta. W Łodzi planujemy postój w Manufakturze. Manufaktura (dane imperium bawełniane Poznańskiego), a także Księży Młyn (dawne przędzalnia bawełny Scheiblera i przyfabryczne osiedle robotnicze) są znakomitymi przykładami zmiany funkcji dawnych obiektów przesyłowych. Są też wyznacznikami zmian funkcji gospodarczych Łodzi.

2. Realizacja programu ćwiczeń

W czasie ćwiczeń studenci przedstawią w formie referatowej przydzielone tematy. Wystąpienia będą oceniane. Pozytywna ocena referatu jest jednym z warunków zliczenia ćwiczeń terenowych. Jeśli referat jest opracowaniem zespołowym, wszyscy autorzy referatu otrzymują tę samą ocenę. Referaty muszą być wyczerpujące, poprawne merytorycznie, oparte na najnowszej literaturze i aktualnych danych. Cenne będzie również powiązanie przekazywanych treści z obserwacjami terenowymi. Wskazaniem jest, aby wystąpienie ilustrowane było mapą, planem miasta, przekrojami geologicznymi, schematami, posterami, wykresami, diagramami itp. Oceniany będzie również sposób wygłoszenia referatu. Referat nie może przekraczać 15 minut, łącznie z kilkudziesięciu podsumowaniem.

Właściwe przygotowanie się do zajęć terenowych obejmuje:

- zgromadzenie literatury oraz map,
- analiza trasy przejazdu na podstawie mapy (lub planu miasta),
- przygotowanie planu wystąpienia (referatu),
- opracowanie tematu (w tym przygotowanie materiału ilustracyjnego).

Wskazane jest przedyskutowanie z prowadzącymi zajęcia terenowe (w czasie konsultacji) zakres treści i formę wystąpienia. W czasie konsultacji należy przedstawić plan wystąpienia, trzeba również mieć niezbędne w czasie wystąpienia mapy (turystyczne wielkoskalowe, samochodowo-krajoznawcze 1:200 000) lub plany miast.

Część referatów wygłaszana będzie we wskazanych miejscach (punktach terenowych), część podczas jazdy autokarem. Oprócz referatów będą też wystąpienia polegające na charakterystyce wskazanego fragmentu trasy ćwiczeń. \

Podczas wystąpienia należy przestrzegać następujących zasad:

- na początku krótki opis odcinka trasy przejazdu lub omawiamy położenie punktu postojowego wykorzystując przy tym mapę. Komentarz rozpocząć od ogólnej charakterystyki regionu (prowincji lub podprowincji w przypadku charakterystyki trasy przejazdu oraz mezo- lub makroregionu w punkcie postojowym).
- charakteryzując trasę przejazdu przekazywane informacje należy wiązać z tym, co widać za szybami autokaru. Ma to być krajoznawcza charakterystyka trasy przejazdu. Charakterystykę fizyczno-geograficzną regionu należy umiejętnie powiązać z jego zagospodarowaniem (sieć osadnicza, rolnictwo, przemysł) oraz aktualnymi problemami społeczno-gospodarczymi (np. bezrobocie, nowe inwestycje przemysłowe, drogowe, problemy wsi

popegeerowskich). Cenne będą porównania omawianych faktów z podobnymi wcześniej zaobserwowanymi w innych regionach.

- należy starannie wybrać miejscowości, które będą charakteryzowane na trasie przejazdu. Koncentrujemy się na funkcjach miejscowości) oraz podajemy podstawowe fakty z ich historii, przede wszystkim te, które związane z rozwojem funkcji tych miejscowości lub historią regionu. Jeśli przejeżdżamy przez miejscowość omawiamy jej fizjonomię (układ przestrzenny, styl zabudowy). Charakterystykę obiektów zabytkowych ograniczamy do niezbędnego minimum.
- uwzględniamy etnografię regionu.
- w przypadku tras miejskich omawiamy: podstawowe fakty historyczne (można przedstawić je na posterze), układ przestrzenny miasta (z wykorzystaniem planu), wybrane obiekty.
- w punktach postojowych omawiane będą tematy głównie z geomorfologii, hydrologii, ochrony środowiska i gospodarki morskiej. Uzupełnieniem wystąpień powinny być ilustracje (wykresy, diagramy, schematy, blokdiagramy, profile i przekroje geologiczne). wiadomości podawane są wg zasady od ogółu do szczegółu, eksponowane są sprawy istotne, pomijane są detale, które mogą przesłonić istotę wystąpienia. W komentarzach uwzględnia się analogie oraz porównania określonych obiektów lub zjawisk do podobnych, wcześniej zaobserwowanych.

3. Organizacja ćwiczeń

Wyjazd na zajęcia 26 maja br. (poniedziałek) o godz. 7⁰⁰. Zbiórka na parkingu przed budynkiem głównym Uniwersytetu (ul. Podchorążych 2). **Nie oczekujemy na spóźnialskich!** Zakończenie ćwiczeń 30 maja (piątek) ok. godz. 18 w Krakowie, na parkingu przed budynkiem głównym Uniwersytetu Pedagogicznego (ul. Podchorążych 2). Wszyscy uczestnicy ćwiczeń rozpoczynają i kończą zajęcia w wyżej wymienionych miejscach.

3.1. Zaliczenie ćwiczeń:

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest:

- aktywny udział w całych ćwiczeniach,
- **posiadanie i korzystanie** z map i planów miast,
- **posiadanie i znajomość** przewodnika do ćwiczeń,
- pozytywna ocena referatu (wystąpienia),
- pozytywna ocena zadań wykonanych w Przewodniku do ćwiczeń,
- zaliczenie zadania kontrolnego - w przypadku negatywnej oceny referatu (wystąpienia) lub biernego udziału w zajęciach,
- przestrzeganie regulaminu ćwiczeń terenowych.

Aktywny udział w ćwiczeniach oznacza nie tylko przedstawienie przydzielonego tematu, lecz również: **wykonywanie zadań w przewodniku do ćwiczeń podczas zajęć, korzystanie z map** zarówno w terenie jak i w autokarze - w czasie jazdy (śledzenie trasy przejazdu), **prowadzenie notatek, udział w dyskusji, robienie notatek.** Posiadanie map samochodowych w skali nie mniejszej od 1:200 000 (atlas samochodowy) jest obowiązkowe dla każdego uczestnika ćwiczeń. Ponadto wskazane jest zabranie map turystycznych (np. Pojezierze Kaszubskie, Żuławy Wiślane, Pobrzeże Bałtyk u, Nadmorski Park Krajobrazowy, Mierzeja Helska, Zalew Wiślany) oraz planów miast (np. Warszawy, Torunia, Gdańska Sopotu i Gdyni (Trójmiasto), Elbląga).

Każdy student obowiązkowo zapoznaje się z Przewodnikiem do ćwiczeń terenowych, który po wydrukowaniu w całości i spięciu kartek (skoroszyt, bindowanie) zabiera na ćwiczenia.

Wystąpienia - prezentacje przydzielonych tematów będą prowadzone na bieżąco wg następujących kryteriów:

- zakres i poprawność merytoryczna treści,
- sposób prezentacji,
- powiązanie obserwacji terenowych z komentarzem słownym.

W przypadku negatywnej oceny wystąpienia lub stwierdzenia biernej postawy studenta w czasie zajęć zaliczenie ćwiczeń nastąpi na podstawie pozytywnej oceny sprawdzianu wiadomości z ćwiczeń terenowych, którego termin, formę i zakres ustali prowadzący zajęcia. Sprawdzenie odbędzie się przed w terminie wyznaczonym przez kierownika ćwiczeń. W przypadku negatywnej oceny sprawdzianu student skierowany będzie do powtórnego odbycia ćwiczeń i ich zaliczenia w maju 2015 r.

Każdy uczestnik ćwiczeń zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu ćwiczeń terenowych organizowanych w Instytucie Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (zał. 4.3.). Studenci naruszający ustalenia zawarte w Regulaminie będą usunięci z ćwiczeń terenowych, co jest równoznaczne z ich niezaliczeniem. W tym przypadku zaliczenie ćwiczeń może nastąpić tylko po powtórnym w nich udziale (maj 2015 r.) i spełnieniu warunków zaliczenia.

3.2. Koszty udziału w ćwiczeniach pokrywane przez studentów:

- koszty przejazdu
- koszty noclegów
- rejs statkiem przez wewnętrzny port gdański
- wstępy do muzeów i parków narodowych

Koszty przejazdu 230 PLN

Wpłata pieniędzy na konto UP dokonana będzie przez starostów roczników w kasie Uczelni zgodnie z przyjętą w UP procedurą.

Koszty noclegów łącznie: 124,00 PLN

Koszt pierwszego noclegu: 40 zł
Ośrodek Wypoczynkowy „Elemis”
ul. Turystyczna 1
14-133 Stare Jabłonki
tel. 89 641 14 92; 607 107-716
www.elemis.alpha.pl

Koszty następnych trzech noclegów: 3x28,00 PLN (84,00 PLN):

Ośrodek Wypoczynkowy „Klif” ul.
Szyprów 25
81-561 Gdynia
tel. 58 624 80 04
<http://klif.razem.org>

Inne koszty ok. 65 PLN:

Cena biletu na rejs statkiem przez Port Gdański (Gdańsk-Westerplatte): 30 PLN

Bilety wstępu do muzeów i parków narodowych:

- Frombork Muzeum M. Kopernika (Dzwonnica Radziejowskiego): 5 PLN
- Frombork katedra 12 PLN
- Słowiński Park Narodowy: 3 PLN
- Przejazd wózkami elektrycznymi z Rąbki do muzeum-wyrzutni lub wydmy (ok. 6 km): 15 PLN.

<http://www.wydmy-leba.pl/>

3.3. Pozostałe informacje istotne dla toku zajęć:

Żegluga Gdańska

www.zegluga.pl

tel. 58 301 49 26

Rejs Gdańsk-Port-Westerplatte: 10⁰⁰-18⁰⁰, z Gdańska co godzinę, czas rejsu 40 minut.

Rejs Westerplatte-Port-Gdańsk: 11⁰⁰-19⁰⁰, odjazdy z Westerplatte co godzinę, czas rejsu 40 minut.

Wzgórze Katedralne we Fromborku:

Muzeum Mikołaja Kopernika

tel. 55 244 00 72

www.frombork.art.pl

Dzwonnica Radziejowskiego czynna 9⁰⁰-16⁰⁰, (kasa czynna do 15³⁰).

Katedra:

www.frombork.info.pl/index.php?id=1

www.frombork.art.pl

tel. 55 243 72 18

Katedra otwarta dla zwiedzających od pn.-sob. 9³⁰-17⁰⁰, Koncerty organowe (demonstracja organów): na zamówienie (ok. 70 zł). Bilety wstępu do katedry nabywamy w kasie w pobliżu katedry

3.4. Końcowe uwagi organizacyjne

1. Proszę o punktualne przybycie na miejsce zbiórki przed odjazdem na ćwiczenia. **Nie będziemy oczekiwać na spóźnialskich.** Autokar będzie podstawiony na parkingu przed budynkiem głównym UP (od strony północnej) **kwadrans** przed odjazdem.

2. Proszę zabezpieczyć prowiant na kolację w pierwszym dniu i **drugi dzień**. Do Starych Jabłonek przyjedziemy dość późno i może nie być możliwości zrobienia zakupów w miejscowych sklepach. Po drodze też takiej sposobności raczej nie ma. Proszę nie liczyć na zrobienie zakupów spożywczych w obrębie warszawskiej Starówki (nie będzie na to czasu).

W drugim dniu ćwiczeń (wtorek, 27.05.) nie przewidujemy przerwy obiadowej.

3. Proszę śledzić prognozę pogody. W przypadku przewidywanego ochłodzenia wskazane jest zabranie śpiworów. Nocujemy w domkach campingowych, w których nie ma ogrzewania.

4. **Każdy student musi posiadać następujące dokumenty: Dowód Osobisty, ważną Legitymację Studencką, ważny dokument uprawniający do bezpłatnych świadczeń medycznych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego (NFZ lub inny ubezpieczyciel) oraz ważne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków.**

5. **Raz jeszcze przypominamy o konieczności wydrukowania w całości Przewodnika do ćwiczeń terenowych, spięciu kartek (w skoroszycie lub bindownicy) i zabraniu go na zajęcia. Przewodnik proszę podpisać na pierwszej stronie, we wskazanym miejscu.**

6. **Podczas zajęć należy bezwzględnie przestrzegać podanych godzin odjazdu autokaru z parkingów. Spóźnienia nie będą tolerowane. W przypadku naruszenia harmonogramu zajęć dojazd do grupy lub miejsca noclegu we własnym zakresie i na własny koszt.**

6. Konsultacje

u wykładowców prowadzących ćwiczenia. Terminy konsultacji na tablicy ogłoszeń IG oraz na stronie internetowej Instytutu.

4. Załączniki

4.1. Lista studentów

4.2. Trasa przejazdu w każdym dniu ćwiczeń i tematy prezentacji

Tab. 2. Pierwszy dzień 26.05.2014 (poniedziałek)

L.p.	Miejscowość-węzeł	mapa-km	suma-km	orientacyjny czas przejazdu (minuty)	uwagi
1	Kraków	0			Wyjazd 7⁰⁰ Rozpoczęcie ćwiczeń terenowych Strefa podmiejska Krakowa.
2	Słomniki	23	23	28	Rolnictwo na Wyżynie Miechowskiej.
3	Miechów	15	38	18	
4	Jędrzejów	38	76	46	Pocysterski zespół kościelno-klasztorny, Muzeum Zegarów.
5	Chęciny	23	99	28	Eksploatacja surowców skalnych.
6	Kielce-obwodnica	15	114	18	Funkcje Kielc. Staropolski Okręg Przemysłowy Centralny Okręg Przemysłowy Walory i atrakcje turystyczne Wyżyny Kieleckiej
7	Skarżysko	21	135	25	
8	Szydłowiec	14	149	17	
9	Radom	30	179	36	Centralny Okręg Przemysłowy Rzeźba staroglacjalna na Nizinach Środkowopolskich. Osadnictwo i rolnictwo.
10	Białobrzegi	30	209	36	
11	Grójec	24	233	29	Sadownictwo na Równinie Łowicko-Błońskiej
12	Warszawa	48	281	58	Aglomeracja Warszawska Południowa i północna strefa podmiejska Warszawy. Historia i funkcje miasta. Zabytkowy zespół urbanistyczny Starego Miasta. Przerwa obiadowa 40 min.
13	Zakroczym	38	319	46	Kotlina Warszawska Mazowiecki węzeł hydrograficzny. Północna strefa podmiejska Warszawy
14	Zygmuntowo	28	347	34	Rzeźba staroglacjalna Niziny Półnomazowieckiej Gospodarka regionów Sieć osadnicza na północnym Mazowszu
15	Mława	36	383	43	
16	Nidzica	31	414	37	Pojezierze Wschodniobałtyckie Rzeźba młodoglacjalna Mazury i Warmia jako regiony historyczne
17	Olsztynek	29	443	35	Gospodarka regionów. Przyjazd ok. 19. Zakończenie zajęć.
18	Ostróda	27	470	32	
19	Stare Jabłonki	12	482	14	

*) Planowany czas przejazdu podany w minutach

Nocleg:

Ośrodek Wypoczynkowy „Elemis”
ul. Turystyczna 1 14-133 Stare Jabłonki
tel. 89 641 14 92; 607 107-716
www.elemis.alpha.pl

Punkt postojowy:
Warszawa.

Przejazd przez miasto:

Al. Krakowska-Grójecka-Plac Zawiszy-Al. Jerozolimskie-Wybrzeże Gdańskie (parking pod mostem Śląsko-Dąbrowskim)-Wybrzeże Gdańskie (Wisłostrada)-most Grota-Roweckiego-Toruńska (Trasa Armii Krajowej)-Piłsudskiego.

2. Na Placu Zamkowym:

Historia i funkcje miasta.

3. Przejście fragmentu Drogi Królewskiej i powrót do Rynku Starego Miasta:

Plac Zamkowy:

19. Zamek Królewski
20. Pałac Pod Blachą
21. Kolumna Zygmunta

ul. Krakowskie Przedmieście:

48. Kościół św. Anny
49. Dawny Odwach
50. Dawna Resursa Obywatelska
51. Pomnik Adama Mickiewicza
52. Zespół Klasztorny Karmelitów Bosych z kościołem Wniebowzięcia NMP i św. Józefa
- 53. Pałac Namiestnikowski (Radziwiłłów) - siedziba Prezydenta RP**
54. Pomnik Księcia Józefa Poniatowskiego
55. Pałac Potockich (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
56. Hotel Europejski
57. Hotel Bristol
58. Pomnik Bolesława Prusa
59. Kościół Wizytek
60. Pałac Czapskich-Kraśińskich (Akademia Sztuk Pięknych)

Uniwersytet Warszawski:

61. Pałac Kazimierzowski (Rektorat)
62. Pałac Tyszkiewiczów Potockich (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych)
63. Pałac Czetwertyńskich
64. Kościół św. Krzyża
65. Pałac Staszica (siedziba PAN)
66. Pomnik Mikołaja Kopernika

Pl. Marszałka Piłsudskiego:

38. Grób Nieznanego Żołnierza (na miejscu Pałacu Saskiego)

Pl. Teatralny:

37. Teatr Narodowy

ul. Senatorska i Miodowa:

36. Pałac Prymasowski
23. Pałac Biskupów Krakowskich
24. Pałac Branickich
25. Pałac Szaniawskich
26. Pałac Morsztynów

ul. Kapitulna-Piekarska-Zapiecek:

30. Zespół klasztorny Kapucynów z kościołem Przemienienia Pańskiego
27. Pałac Chodkiewiczów

ul. Świętojańska:

8. Kościół MB Łaskawej (Jezuitów)
9. Kościół św. Jana Chrzciciela (Katedra Archidiecezjalna)

Rynek Starego Miasta: Strona Dekerta (północna):

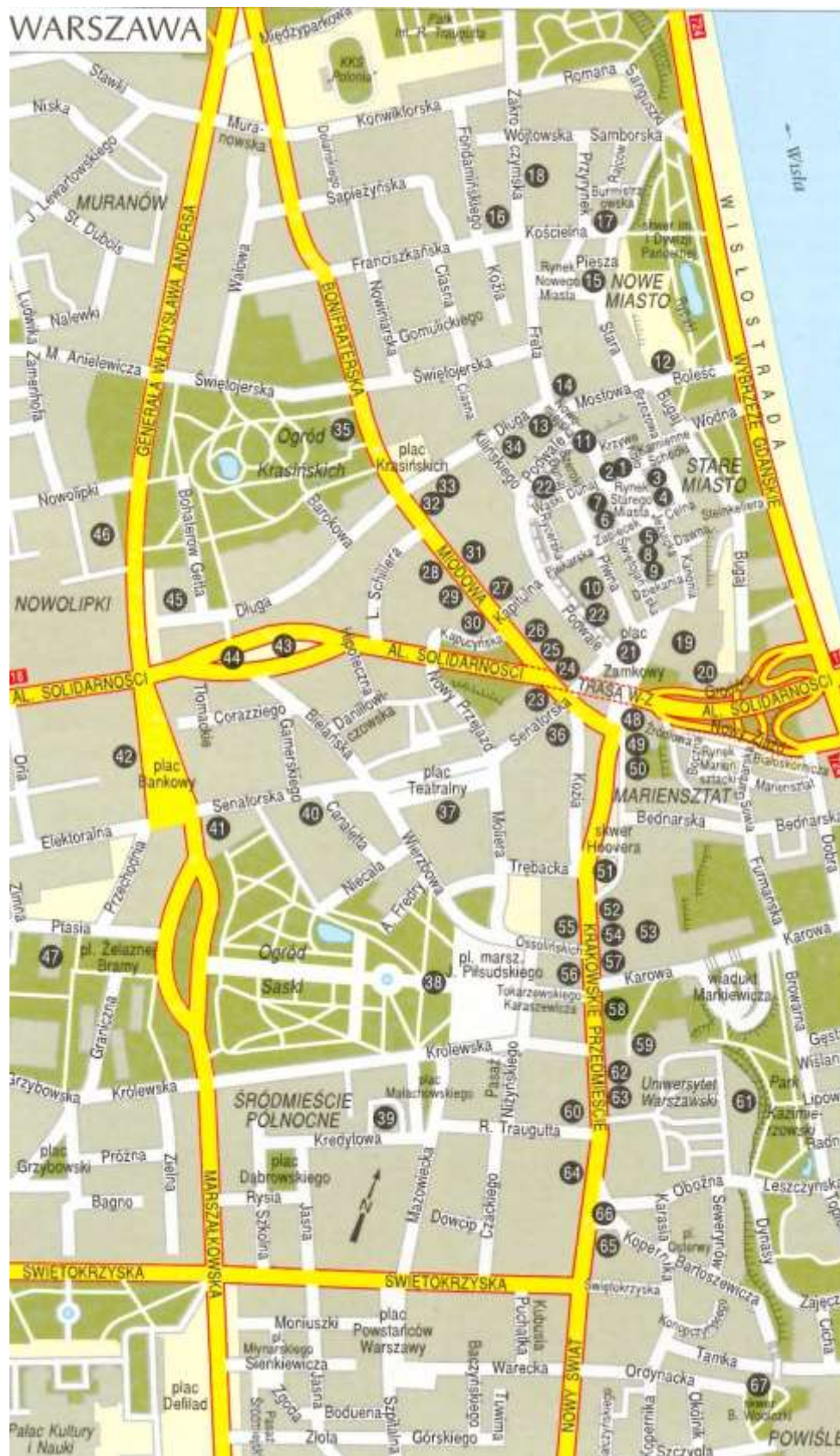
1. Kamienica „Pod Murzynkiem”
2. Kamienica Baryczków **Strona Barsa** (wschodnia):
3. Kamienica „Pod Fortuną”
4. Kamienica Orleamusów,

Strona Zakrzewskiego (południowa):

5. Kamienica „Pod Bazyliżkiem”

Strona Kołłątaja (zachodnia):

6. Kamienica „Pod Krokodylem”
7. Kamienica Fukierowska

Ryc. 1. Plan ćwiczeniowej trasy miejskiej w Warszawie

wg. Kwiatek J., Lijewski T., 1998, Leksykon Miast Polskich, Muza S.A., Warszawa: 1103 s

Tab. 3. Drugi dzień 27.05.2014 (wtorek)

L.p.	Miejscowość-węzeł	mapa-km	suma-km	orientacyjny czas przejazdu*	Szczególnie ważne ...
1	Stare Jablonki	0			Rozpoczęcie zajęć
2	Ostróda	12	12	14	Rzeźba młodoglacjalna Pojezierza Iławskiego
3	Małdyty	32	44	38	
4	Pasłek	21	65	25	
5	Jelonki	9	74	11	Historia osadnictwa na historycznym Pomorzu
6	Pasłek	17	91	20	Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze uwarunkowania rolnictwa na Żuławach Atrakcje Krajoznawcze na Żuławach Wiślanych. Pochylnia na Kanale Elbląskim
7	Elbląg	22	113	26	Współczesne funkcje miasta
8	Frombork	33	146	40	Warmia. Rzeźba młodoglacjalna na Pobrzeżu Gdańskim na przykładzie Wysoczyzny Elbląskiej i Równiny Warmińskiej. Ośrodek turystyczny na przykładzie Fromborka. Wzgórze Katedralne
9	Pogrodzie	9	155	11	Bursztyn – jego zasoby i ich eksploatacja.
10	Tolkmicko	7	162	8	Ukształtowanie północnych stoków Wysoczyzny Elbląskiej.
11	Elbląg	17	179	20	Historia i funkcje miasta. Staromiejski zespół urbanistyczny.
12	Karczowiska	10	189	12	Żuławy Elbląskie, jez. Drużno Gospodarka na Żuławach
13	Malbork	40	229	48	Współczesne funkcje Malborka Ekspansja krzyżacka na Pomorze i Prusy. Organizacja państwa krzyżackiego. Atrakcje turystyczne na Żuławach Wiślanych- zamek krzyżacki
14	Nowy Dwór Gdański	24	253	29	Poldery Raczk Elb. i Karczowiska jako najniższe miejsca w Polsce Rolnictwo i przemysł na Żuławach.
15	Rybina	10	263	12	Gospodarka wodna i urządzenia melioracyjne na Żuławach. Przepompownia „Chłodniewo”
16	Stegna	5	268	6	Turystyka i wypoczynek na Mierzei Wiślanej
17	Mikoszewo	11	279	13	Paleogeograficzny rozwój delty Wisły. Rozwój i regulacja sieci rzecznej. Ujście Wisły.
18	Żuławki	8	287	10	Osadnictwo na Żuławach Wiślanych. Zabytki budownictwa ołederskiego
19	Dworek	6	293	7	
20	Kiezmark	3	296	4	Przeprawa mostowa na Wiśle
21	Gdańsk-Sobieszewo	13	319	20	Groble i śluzy na Martwej Wiśle
22	Gdynia-Orłowo	20	339	40	Przyjazd ok. 20.30 Zakończenie zajęć.

*) w minutach

Noclegi w dniach: 27-29.05.2014 r.

Ośrodek Wypoczynkowy „Klif” ul. Szyprów 25
81-561 Gdynia
tel. 58 624 80 04
<http://klif.razem.org>

W pobliżu miejsca noclegowego znajdują się: sklepy spożywcze (niektóre czynne nawet do 22), restauracje (czynne do 21 lub 22), bankomat, przystanek komunikacji miejskiej lub SKM

<http://www.ztm.gda.pl/hmvc/index.php/sipinfo/wieceji/16>

Punkty postojowe:

1. Jelonki:

Kanał Elbląski, znaczeni dla regionu dawniej i dziś, charakterystyka techniczna.

2. Frombork:

Frombork historia i funkcje miasta. Wzgórze Katedralne. Krainy historyczne Warmia i Mazury, w przeszłości i obecnie.

3. Elbląg.

Historia i funkcje miasta. Czy przekop mierzei Wiślanej w Skowronkach jest szansą na ekonomiczny rozwój miasta?

4. Malbork

Zamek – dawna siedziba wielkiego mistrza oraz rady wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego, dawne państwo Zakonu NMP na terenie Prus.

5. Mikoszewo. Paleogeograficzny rozwój delty Wisły. Sieć rzeczna na Żuławach Wiślanych, jej rozwój i regulacja. Gospodarka wodna na Żuławach.

6. Żuławki.

Wieś żuławska. Osadnictwo na Żuławach. Budownictwo olęderskie (XVIII w.).

Mapy turystyczne:

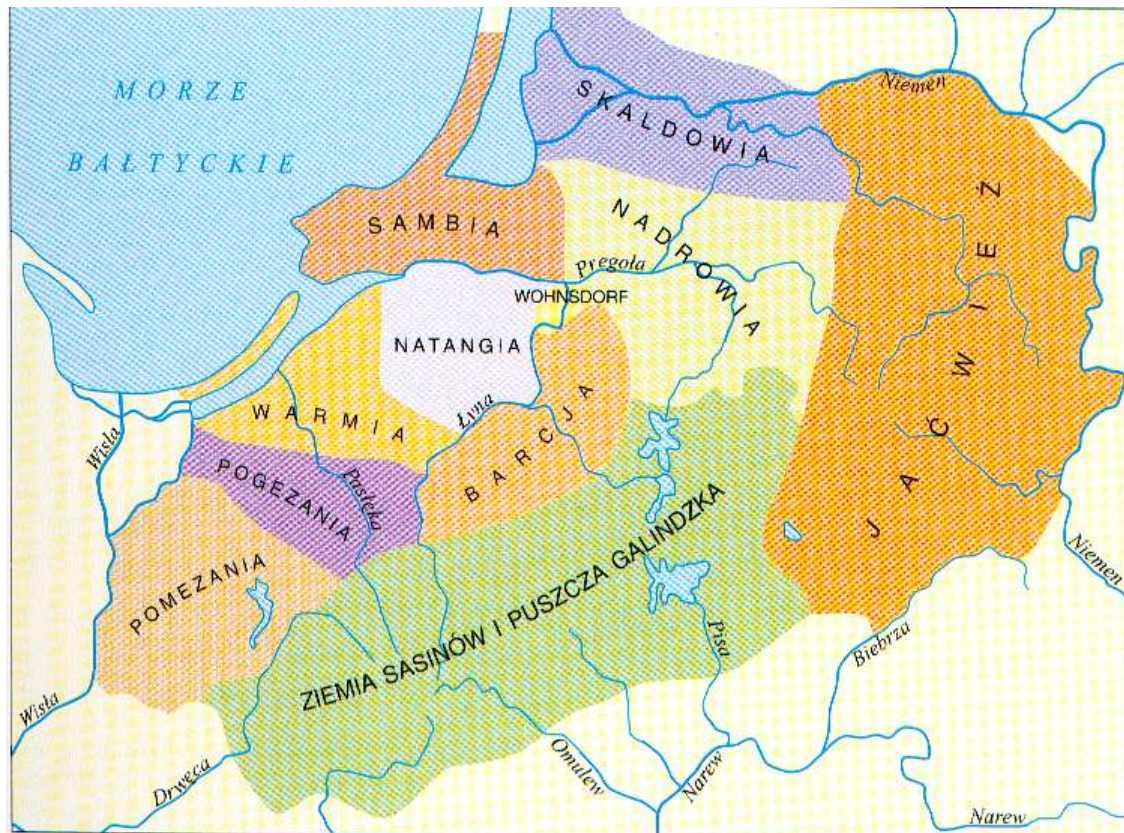
Pojezierze Iławskie,

Zalew Wiślany

Żuławy Wiślane

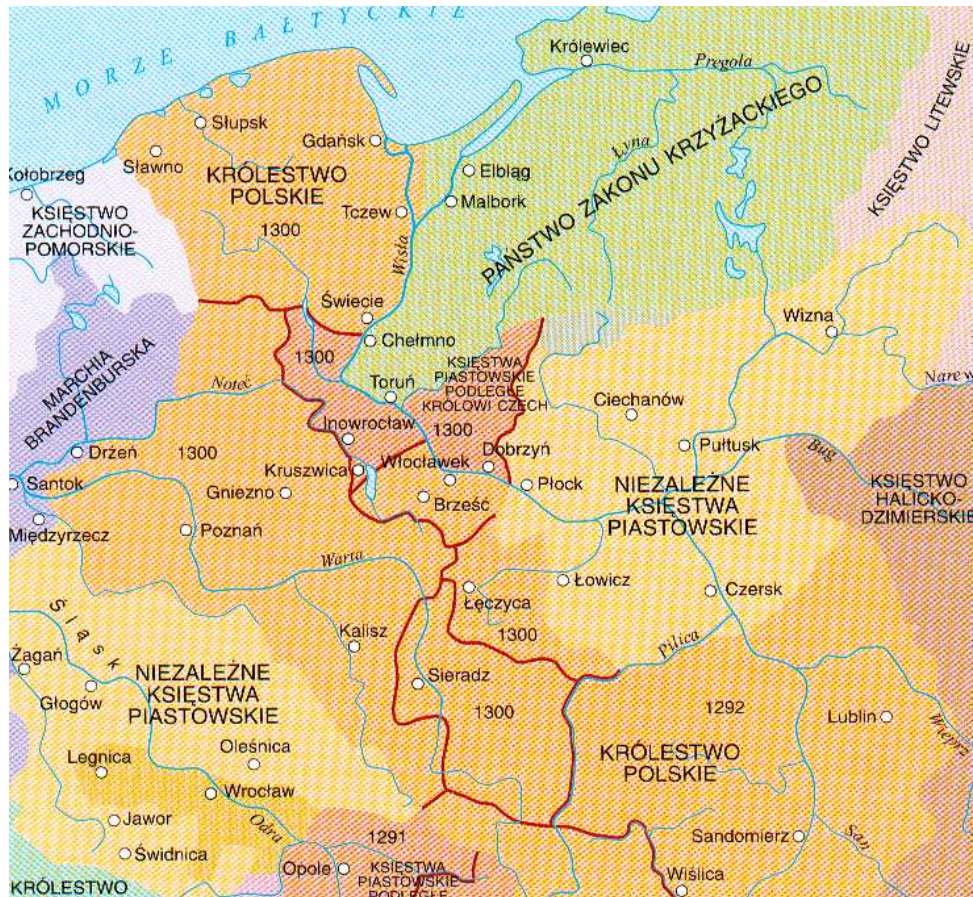
Podsumowanie:

- georóżnorodność Pobrzeża Gdańskiego,
- swoistość przestrzeni geograficznej Żuław Wiślanych na tle naturalnych uwarunkowań tego mezoregionu,
- gospodarka wodna na Żuławach, infrastruktura hydrotechniczna,
- gospodarcze wykorzystanie Żuław,
- swoiste cechy sieci osadniczej na Żuławach na tle rozwoju osadnictwa w tym regionie,
- dziedzictwo Żuław na tle historii Pomorza Gdańskiego,
- walory krajoznawcze i wypoczynkowe, Żuław Wiślanych, Mierzei Wiślanej oraz Wysoczyzny Elbląskiej.

Ryc. 2. Terytoria zajmowane przez plemiona pruskie na początku XIII w.

na podstawie: Zaniewski Piotr, Szlakami zamków krzyżackich, przewodnik turystyczny, SIT Muza SA, Warszawa, 363 s.

Ryc. 3. Terytoria zajmowane przez zakon krzyżacki pod koniec XIII w.

na podstawie: Zaniewski Piotr, Szlakami zamków krzyżackich, przewodnik turystyczny, SiT Muza SA, Warszawa, 363 s.

terytoria zajmowane przez państwo zakonu krzyżackiego na początku XV w.

Ryc. 4. Terytoria zajmowane przez państwo zakonu krzyżackiego na pocz. XV w.

na podstawie: Zaniewski Piotr, Szlakami zamków krzyżackich, przewodnik turystyczny, SiT Muza SA, Warszawa, 363 s.

Ryc. 5. Terytoria zajmowane przez Prusy Książęce po 1525 r.

na podstawie: Zaniewski Piotr, Szlakami zamków krzyżackich, przewodnik turystyczny, SiT Muza SA, Warszawa, 363 s.

Ryc. 6. Zamki krzyżackie na obszarze dawnego Państwa Zakonu Krzyżackiego.

na podstawie: Zaniewski Piotr, Szlakami zamków krzyżackich, przewodnik turystyczny, SiT Muza SA, Warszawa, 363 s.

Tab. 4 Trzeci dzień 28.05.2014 (środa)

L.p.	Miejscowość-węzeł	mapa-km	suma-km	czas plan.*	Szczególnie ważne ...
1	Gdynia-Orłowo	0			Wyjazd Rozpoczęcie zajęć.
2	Gdynia Chylonia	40	40	48	Strefa podmiejska Trójmiasta Trójmiejski Park Krajobrazowy Aglomeracja Gdańska
6	Rumia	5	45	6	
9	Reda	5	50	6	
10	Wejherowo	7	57	8	Rzeźba młodogłacialna Pobrzeża Gdańskiego. Pradolina Łeby-Redy.
11	Lębork	33	90	40	Kaszuby region etnograficzny. Kaszubi i Słowińcy. Eksploracja gazu łupkowego.
12	Wicko	18	108	22	Rzeźba młodogłacialna Pobrzeża Gdańskiego. Wysoczyzny glacialne. Osadnictwo i rolnictwo w regionie
13	Łeba	12	120	14	
13	Rąbka	2	122	2	Rąbka-Wydmy przejazd wózkiem elektrycznym. Wybrzeże Słowińskie. Słowiński Park Narodowy. Formy eoliczne na Mierzei Łebskiej
14	Łeba	2	124	2	Historia i funkcje miasta. Rybołówstwo na Bałtyku. Porty rybackie na przykładzie Łeby. Przerwa obiadowa: 1 godz.
15	Wicko	12	136	14	Rzeźba młodogłacialna Pobrzeża Gdańskiego na przykładzie Wysoczyzny Żarnowieckiej. Sieć osadnicza. Gospodarka rolna.
16	Słajkowo	19	155	23	
17	Mierzyno	8	163	10	
18	Gniewino	6	169	7	
19	Czymanowo	5	174	6	Elektrownia Żarnowiec. Energetyka alternatywna na Pobrzeżu Południobałtyckim.
20	Żarnowiec	8	182	10	Żarnowiecka podstrefa Pomorskiej SSE. Teren budowy byłej elektrowni jądrowej.
21	Krokowa	6	188	7	Zamek – dana siedziba von Krockow. Fundacja „Europejskie Spotkania Kaszubskie Centrum Kulturalne Krokowa”.
22	Karwia	7	195	8	Walory wypoczynkowe Pobrzeża Kaszubskiego. Gospodarka turystyczna na Pobrzeżu Kaszubskim. Wybrzeże klifowe, zagrożenia i sposoby zabezpieczania klifu na przykładzie klifu w Jastrzębiej Górze. Nadmorski Park Krajobrazowy.
23	Jastrzębia Góra	6	201	7	
24	Władysławowo	9	210	11	Funkcje Władysławowa (usługowa w tym administracyjna, turystyka i rekreacja, przemysłowa)
25	Chałupy	8	218	10	
26	Władysławowo	9	227	11	Wybrzeże niskie - mierzejowe na przykładzie Mierzei Helskiej. Rozwój kosi (różne teorie) i jej charakterystyka. Zagospodarowanie turystyczne Mierzei. Letnie kurorty na przykładzie Chałup.
27	Puck	8	235	10	Kępa Pucka
28	Reda	14	249	17	Przejazd trasą średnicową przez centrum Trójmiasta,
29	Gdynia -Chylonia	10	259	12	
30	Gdynia-Orłowo	10	269	12	
31	Sopot	5	274	6	
32	Gdańsk-Oliwa	4	278	5	
33	Gdańsk-Centrum	10	288	12	
34	Sopot	12	300	14	Powrót ok. 20 Zakończenie zajęć.
35	Gdynia Orłowo	12	312	14	

*) w minutach

Punkty postojowe:

1. Rąbka:

Ukształtowanie i walory przyrodnicze Wybrzeża Słowińskiego na przykładzie okolic jeziora Łebsko.

Nadmorskie tereny chronione na przykładzie Słowińskiego Parku Narodowego.

Działalność wiatru, formy eoliczne na Mierzei Łebskiej.

2. Łeba:

Historia i funkcje miasta. Letnie kurorty na Wybrzeżu Słowińskim na przykładzie Łeby.

Porty rybackie na przykładzie Łeby, polskie rybołówstwo na Bałtyku.

3. Czymanowo:

Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna Podstrefa Żarnowiec. Wykorzystanie warunków naturalnych Pobrzeża Gdańskiego do produkcji energii elektrycznej:

Elektrownia „Żarnowiec” i energetyka alternatywna.

4. Krokowa:

Zamek – dawna siedziba von Krockow. Fundacja „Europejskie Spotkania Kaszubskie Centrum Kulturalne Krokowa”.

4. Jastrzębia Góra:

Wybrzeża Klifowe na Pobrzeżu Koszalińskim i Gdańskim na przykładzie klifu w Jastrzębiej Górze. Sposoby zabezpieczania klifu.

5. Chałupy:

Mierzeja Helska.

Rozwój paleogeograficzny kasy helskiej.

Mapy turystyczne:

Pobrzeże Bałtyku,

Słowiński Park Narodowy

Podsumowanie:

- istotne cechy strefy podmiejskiej Trójmiasta
- walory krajoznawcze i wypoczynkowe Wybrzeża Słowińskiego i Pobrzeża Kaszubskiego.
- zróżnicowanie etnograficzne Pobrzeża Gdańskiego,
- główne problemy społeczno-gospodarcze Pobrzeża Gdańskiego i Pobrzeża Koszalińskiego,
- cechy rzeźby młodoglacjalnej związane z fazami recesyjnymi zlodowacenia Wisły,
- różnorodność geologiczno-geomorfologiczna brzegu morskiego na Wybrzeżu Słowińskim i Pobrzeżu Kaszubskim.

Tab. 5. Czwarty dzień 29.05.2014 (piątek)

L.p.	Miejscowość-węzeł	mapa-km	suma-km	czas plan. (minuty)	Szczególnie ważne ...
1	Gdynia-Orłowo	0			Rozpoczęcie ćwiczeń
2	Gdańsk-Westerplatte Port Gdański	17	17	20	Gospodarka morska ze szczególnym uwzględnieniem potencjału gospodarczego Gdańska i Gdyni. Zaplecze portu gdańskiego. Port zewnętrzny. Westerplatte - miejsce pamięci narodowej. Rejs statkiem z Westerplatte do Gdańska (statek odplywa o 11 ⁰⁰). Port wewnętrzny i stocznie.
3	Gdańsk-Główne Miasto	Rejs statkiem z Westerplatte		45	Rozwój przestrzenny miasta na tle jego historii, czynniki miastotwórcze. Zespół urbanistyczny Głównego Miasta.
4	Gdańsk-Oliwa	10	27	15	Przejazd trasą średnicową. Funkcje dzielnic Gdańska i ich odzwierciedlenie w fizjonomii miasta.
5	Sopot	12	39	17	Historia i funkcje Sopotu. Funkcja uzdrowiskowa i jej zapis w fizjonomii miasta.
6	Gdynia-Orłowo	8	47	12	Klif Redłowski. Budowa geologiczna Kępy Redłowskiej, procesy geomorfologiczne modelujące klif.
7	Gdynia-Skwer Kościuszki	10	57	18	Historia i funkcje Gdyni. Układ urbanistyczny miasta. Funkcja turystyczna Gdyni. Przerwa obiadowa 45 min.
8	Gdynia-Port	15	72	20	Port w Gdyni.
9	Gdynia Chylonia	5	77	6	Naturalne uwarunkowania rozwoju przestrzennego Trójmiasta.
10	Gdynia-Orłowo	15	97	25	Powrót ok. 18. Zakończenie zajęć.

*) w minutach

Punkty Postojowe

- 1. Gdańsk Westerplatte-Zewnętrzny Port Gdański (Port Północny):**
Gospodarka morska ze szczególnym uwzględnieniem roli i potencjału Gdańska i Gdyni. Degradacja środowiska naturalnego południowego Bałtyku.
- 2. Gdańsk Główne Miasto:**
Rozwój przestrzenny Gdańska na tle historii miasta. Układ urbanistyczny Głównego miasta.
- 3. Gdańsk Oliwa** – d. opactwo Cystersów.
- 4. Gdynia centrum - Skwer Kościuszki-Molo Południowe:**
Historia, układ urbanistyczny Gdyni. Atrakcyjność turystyczna Gdyni.
- 5. Gdynia Port - Dworzec Morski:**
Port Gdynia
- 6. Gdynia Orłowo:**
Budowa geologiczna i procesy geomorfologiczne modelujące klif redłowski.

Plan Gdańska

1. Gdańsk:

Przejazd:

1. Turystyczna-Elbląska-Siennicka-Mjr. H. Sucharskiego-Budowniczych Portu Północnego.
2. (**Śródmieście**) Długie Ogrody-Reduta Żbik-Podwale Przedmiejskie-Wały Jagiellońskie-Podwale Grodzkie-Błędnik-Aleja Zwycięstwa-(**Gdańsk Wrzeszcz, Gdańsk Oliwa**)-Grunwaldzka

2. Sopot:

Aleja Niepodległości

3. Gdynia:

1. Aleja Zwycięstwa-Orłowska
2. Orłowska-Aleja Zwycięstwa-Władysława IV-10 Lutego-Skwer Kościuszki
3. Skwer Kościuszki-10 Lutego-Dworcowa-Jana z Kolna-Janka Wisniewskiego-Polska-Dworzec Morski
4. Polska-Janka Wiśniewskiego-Konstytucji-Wójta Radtkego-Władysława IV- dalej kier. Gdynia

4. Gdańsk Oliwa:

Al. Grunwaldzka-Opacka-Cystersów-Stary Rynek-Polanki-Bażyńskiego-Al. Grunwaldzka

5. Gdańsk Główne Miasto (piesza trasa miejska):

Stągiewna-Długi Targ-Długa-Tkacka-Piwna-Plebania-Mariacka

Objaśnienia do planu trasy (ryc. 7)

Długie Pobrzeże:

15. Brama Zielona
25. Brama Chlebnicka
32. Brama Mariacka
33. Żuraw

Długi Targ:

24. Dom Pod Aniołami
23. Dom Schleiffów 11.
- Złota Kamienica
13. Dwór Artusa
14. Fontanna Neptuna

ul. Długa:

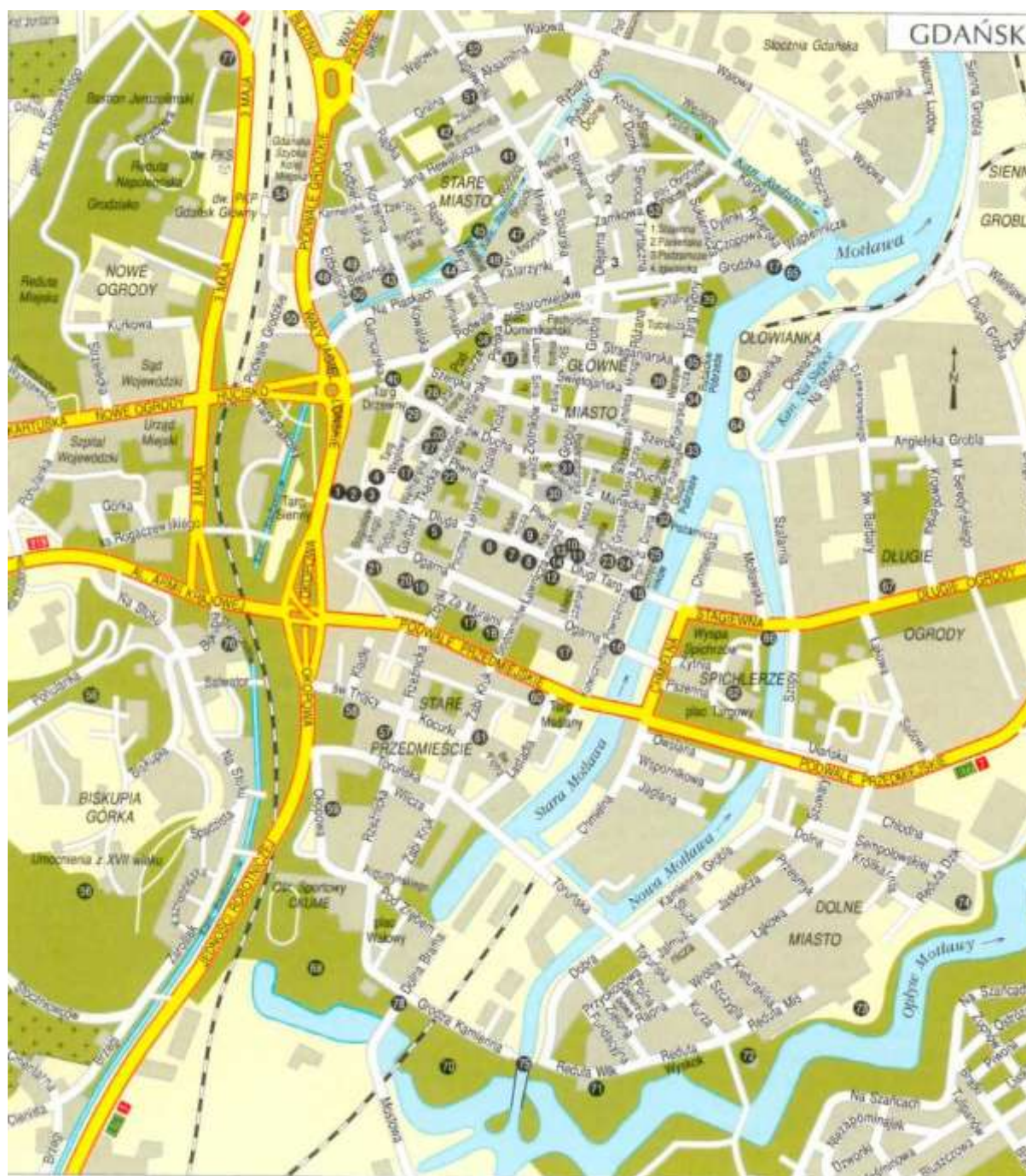
9. Ratusz
 8. Dom Królów Polskich
 7. „Lwi Zamek”
 6. Dom Adam i Ewa
 5. Dom Uphagena
 4. Dwór Bractwa św. Jerzego
 3. Złota Brama
 2. Katownia i Wieża Więzienna 1.
- Brama Wyżynna

ul. Tkacka:

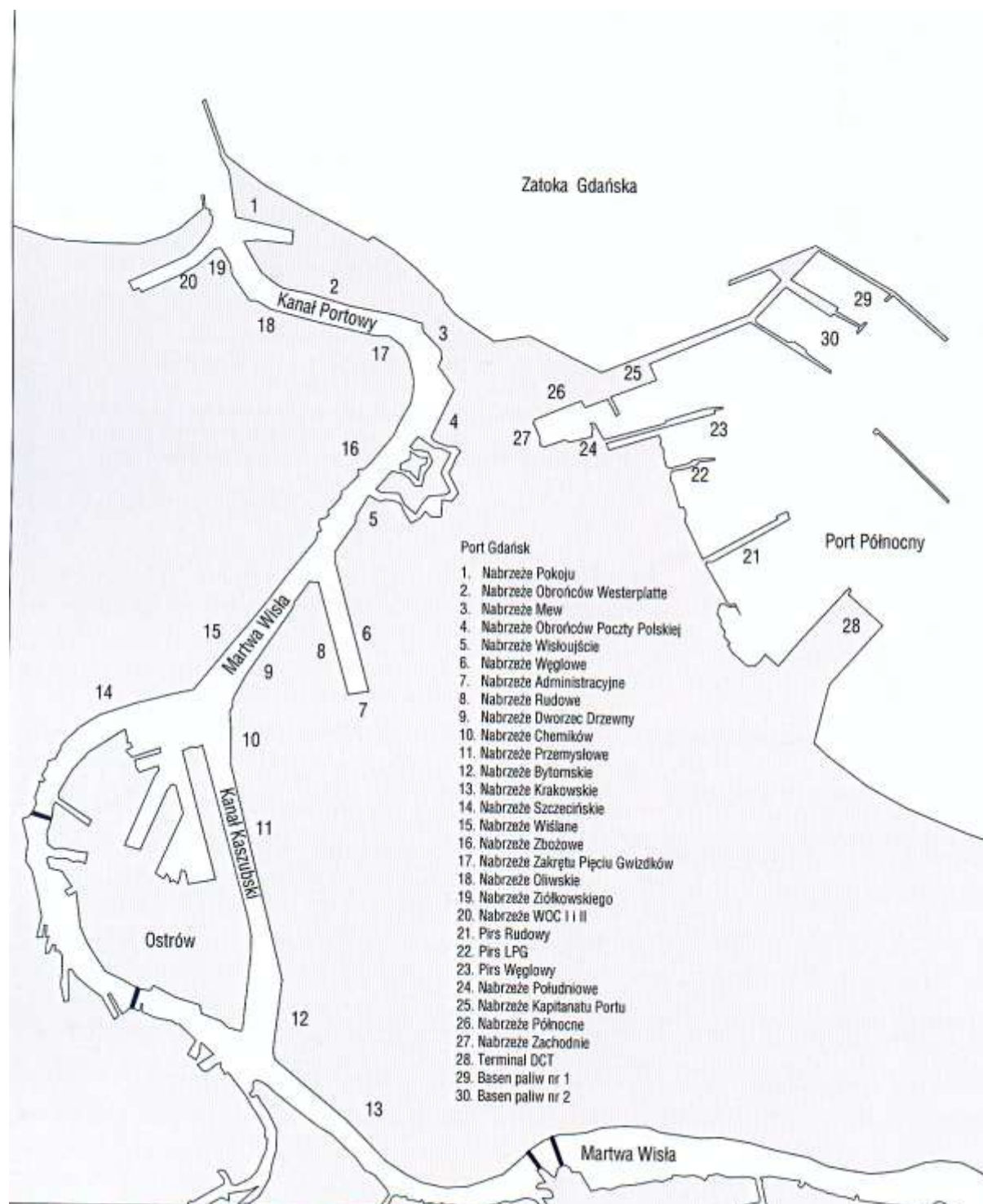
27. Baszta „Słomiana”
26. Zbrojownia

ul. Piwna:

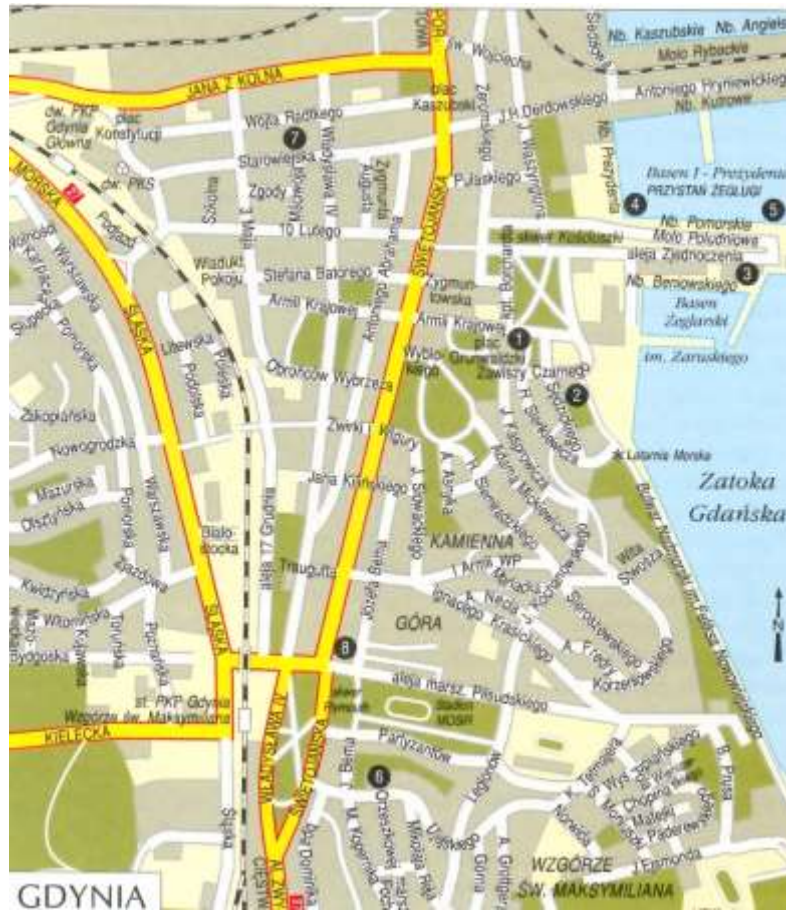
30. Kościół NMP

Ryc. 12. Plan pieszej trasy miejskiej w Gdańsku
wg. Kwiatek J., Lijewski T., 1998, Leksykon Miast Polskich, Muza S.A., Warszawa: 1103 ss.

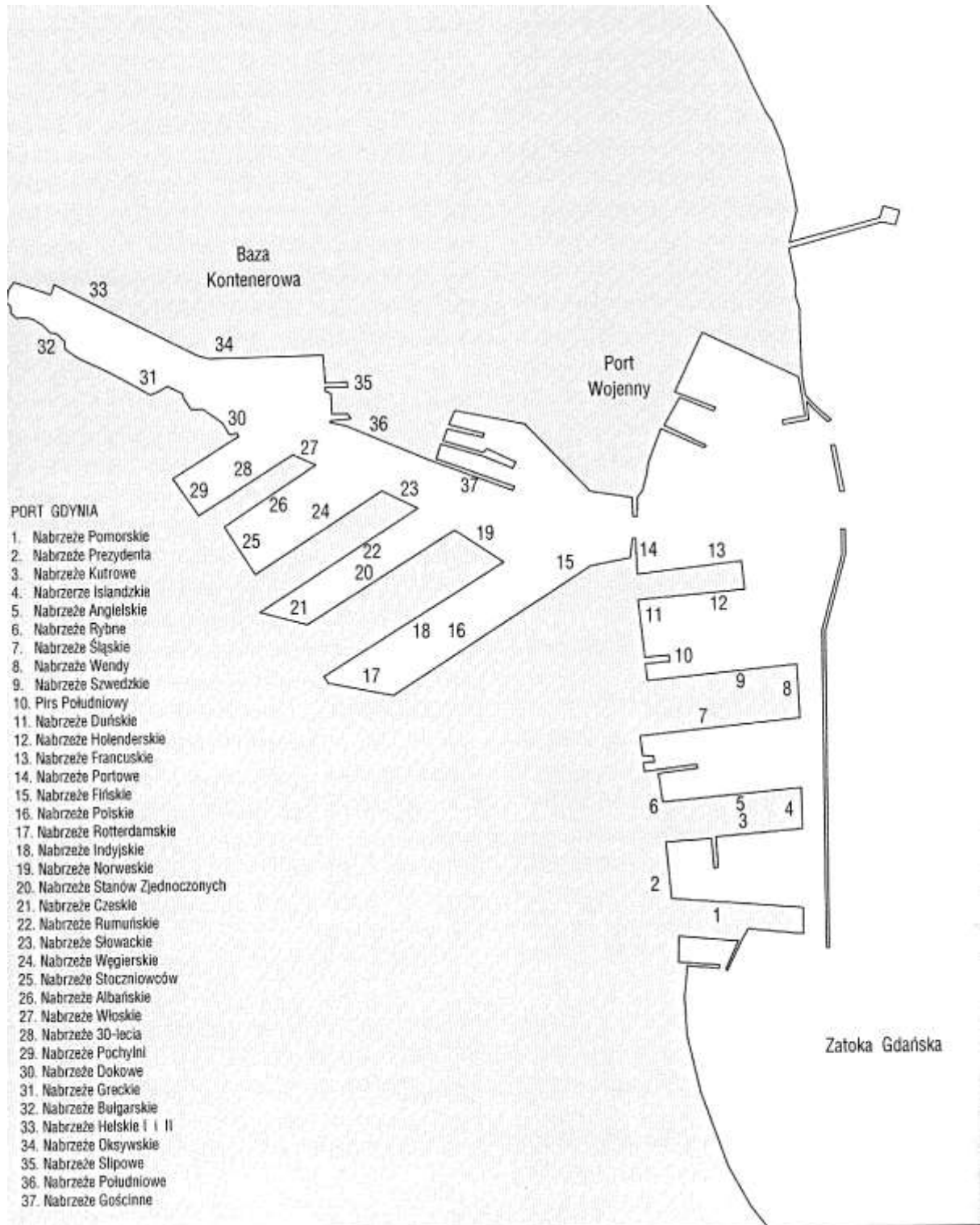
Ryc. 13. Port Gdański wg. Konkol D., Perka T., Polskie Porty Morskie, Księży Młyn Dom Wydawniczy, Łódź: 131 s.

Ryc. 14. Układ urbanistyczny Gdyni.

wg. Kwiatek J., Lijewski T., 1998, Leksykon Miast Polskich, Muza S.A., Warszawa: 1103 ss.

1. Teatr Muzyczny, 2. Muzeum Marynarki Wojennej, 3. Muzeum Oceanograficzne i Akwarium Morskie, 4. Niszczyciel „Błyskawica” - muzeum, 5. Żaglowiec „Dar Pomorza” - muzeum, 6. Kościół św. Antoniego, 7. Muzeum Miasta Gdyni, 8. Urząd Miejski.

Ryc. 15. Port w Gdyni wg. Konkol D., Perka T., Polskie Porty Morskie, Księży Młyn Dom Wydawniczy, Łódź: 131 s.

Podsumowanie:

- przyrodnicze uwarunkowania rozwoju przestrzennego aglomeracji trójmiejskiej,
- zróżnicowanie funkcji Gdańska, Sopotu i Gdyni,
- walory wypoczynkowe i krajoznawcze Trójmiasta (Trójmiejskie centrum krajoznawcze), gospodarka morska w strukturze gospodarki Polski.

Tab. 6. Piąty dzień 30.05.2014 (piątek)

L.p.	Miejscowość-węzeł	mapa-km	suma-km	orientacyjny czas przejazdu*	Szczególnie ważne ...
1	Gdynia-Orłowo	0			Od 5 ⁴⁵ przekazanie pokoi pracownikowi Ośrodka Wypoczynkowego Klif
2	Pruszcz Gdański	21	21	25	Wariant 2. Przejazd autostradą A1 Pruszcz Gdański- Lubicz Toruń Wschód 150 km ok. 110 min. Dolina Dolnej Wisły (Kotlina Grudziądzka) Chełmno - historia miasta, prawo chełmińskie. Rzeźba młodogłacjalna Pojezierza Chełmińskiego-Dobrzyńskiego na przykładzie Pojezierza Chełmińskiego. Rolnictwo regionu. Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (Kotlina Toruńska) Łysomice: Podstrefa Pomorskiej SSE. Piwnice: obserwatorium astronomiczne. Toruń - funkcje miasta. Zabytkowy zespół urbanistyczny Torunia.
3	Nowe Marzy	90	111	80	
7	Świecie	14	125	17	
8	Chełmno	8	133	10	
9	Stolno	4	137	5	
10	Toruń	39	176	47	
11	Lipno	26	202	31	
12	Włocławek	40	242	48	
13	Włocławek-zapora (w miarę możliwości czasowych)	6	248	7	
14	Włocławek	6	254	7	
15	Krośniewice	31	285	37	Lub przez Włocławek Krajobraz młodogłacjalny Pojezierza Dobrzyńskiego i Pojezierza Wielkopolskiego na przykładzie Pojezierza Kujawskiego. Gospodarka regionu Kujawskiego (rolnictwo, eksploatacja surowców mineralnych, walory i atrakcje turystyczne: uzdrowiska, szlaki turystyczne. Włocławek (przemysł). Kaskada Dolnej Wisły. Rzeźba starogłacjalna Niziny Środkowopolskich na przykładzie Niziny Środkowomazowieckiej (Równina Kutnowska) Osadnictwo i gospodarka rolna w środkowej Polsce. Łęczycza, Tum. Aglomeracja Łódzka. Strefa podmiejska Łodzi. Osadnictwo rromskie w Zgierzu.
16	Łęczycza	25	310	30	
17	Ozorków	14	324	17	
18	Zgierz	13	337	16	
19	Łódź	11	348	13	
20	Piotrków Trybunalski	42	390	50	
21	Częstochowa	80	470	96	
22	Poczesna	13	483	16	
23	Koziegłowy	13	496	16	
24	Siewierz	19	515	23	Podsumowanie tematyki ćwiczeń
25	Dąbrowa Górnicza	18	533	22	
26	Olkusz	24	557	29	
27	Kraków	35	592	42	
					Przyjazd ok. godz. 18. Zakończenie ćwiczeń.

*) w minutach

Punkty postojowe:

Toruń:

Historia i funkcje miasta. Zabytkowy zespół urbanistyczny Starego Miasta
 Pieszna trasa miejska: Bulwar Filadelfijski-Zeglarska-Rynek Staromiejski-Panny Marii-Fosa Staromiejska-Mikołaja Kopernika-Zeglarska-św. Jana-Ciasna-Garbary-Zamkowa-św. Jakuba-Rynek Nowomiejski-Królowej Jadwigi-Szeroka-Rynek Staromiejski.

Przejazd przez Łódź:

Strykowska, rondo L. Waryńskiego (kościół św. Teresy)-Kopcińskiego-Rydzka Śmigłego-Broniewskiego-Rzgowska.

Ryc. 17. Plan przejazdu przez centrum Łodzi.

wg. Kwiatek J., Lijewski T., 1998, Leksykon Miast Polskich, Muza S.A., Warszawa: 1103 ss.9. Pałac Poznańskiego - obecnie Muzeum Historyczne Miasta Łodzi, 12. Zespół przemysłowo-mieszkalny „Księży Młyn”

4.3. Regulamin ćwiczeń terenowych

Regulamin ćwiczeń terenowych organizowanych w Instytucie Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (obowiązujący na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych)

Ćwiczenia terenowe (regionalne, przedmiotowe i obozy) są jednostką zajęć dydaktycznych przewidzianych w programie studiów i obowiązują w trakcie ich trwania wszelkie przepisy przewidziane Regulaminem Studiów UP, w tym zapisane w nim obowiązki studenta. Studenci są zobowiązani do przestrzegania przepisów Regulaminu Studiów UP oraz regulaminu obowiązującego w miejscu zakwaterowania, przepisów BHP i regulaminu PPOŻ, zarówno w godzinach zajęć jak i poza nimi. Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zapoznanie się z regulaminem zajęć terenowych, potwierdzone podpisem uczestnika.

Wymiar czasowy i koszt zajęć terenowych

1. Ćwiczenia terenowe trwają w dniach ustalonych przez Dyрекcję Instytutu lub pracownika naukowo-dydaktycznego odpowiedzialnego za ich organizację oraz odbywają się według codziennego planu zajęć ogłoszonego przez ich prowadzącego.
2. Prowadzący ćwiczenia przed ich rozpoczęciem ma obowiązek podać szczegółowe zasady ich odbywania i informacje związane z bezpieczeństwem.
3. W czasie zajęć studenci zobowiązani są do aktywnego i punktualnego w nich uczestnictwa oraz wykonywania poleceń prowadzącego ćwiczenia.
4. Wymiar dzienny zajęć terenowych jest określony programem studiów. Codzienny czas trwania zajęć na ćwiczeniach terenowych określa prowadzący zajęcia, podając termin rozpoczęcia i zakończenia ćwiczeń każdego dnia.
5. Studenci ponoszą koszty zakwaterowania, wyżywienia, przejazdów na trasie ćwiczeń (w tym udziału w kosztach wynajęcia autobusu) oraz ewentualne dodatkowe koszty związane z realizacją ćwiczeń (np. bilety wstępu). Przybliżony łączny koszt uczestnictwa w zajęciach powinien być określony przed rozpoczęciem zajęć.

6. Studenci uczestniczący w ćwiczeniach terenowych zobowiązani są do:

a. indywidualnego ubezpieczenia się od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) w zakresie obejmującym specyficzne uwarunkowania i miejsce odbywania ćwiczeń (z wyjątkiem sytuacji, w których całościowe ubezpieczenie studenckie na dany rok akademicki obejmuje także wszelkie ćwiczenia terenowe prowadzone poza budynkami uczelni),

b. posiadania odzieży ochronnej dostosowanej do specyfiki zajęć terenowych, zgodnie z poleceniem prowadzącego ćwiczenia terenowe,

c. zgłoszenia z wyprzedzeniem problemów zdrowotnych, mogących być przeszkodą w uczestnictwie w zajęciach, a także poinformowania prowadzącego zajęcia, przed ich rozpoczęciem, o konieczności przyjmowania leków mogących zaburzać sprawność psychofizyczną uczestnika.

7. Oddalanie się od grupy w trakcie zajęć bez uzgodnienia z prowadzącym zajęcia jest niedozwolone.

8. Obecność osób trzecich w czasie trwania ćwiczeń terenowych oraz możliwość pozostania na noc osób trzecich w miejscu zakwaterowania grupy (zarezerwowanym dla grupy studentów IG UP) jest możliwa wyłącznie za zgodą prowadzącego ćwiczenia.

9. W trakcie ćwiczeń terenowych student nie może znajdować się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających. Za postępowanie uchybiające godności studenta, student ponosi odpowiedzialność przed komisją dyscyplinarną. Rażąco naruszenie regulaminu jest niezwłocznie zgłaszane Dyrekcji Instytutu, a student może być decyzją prowadzącego skreślony z listy uczestników, co oznacza przerwanie ćwiczeń i brak ich zaliczenia.

10. Na poszczególnych ćwiczeniach terenowych mogą obowiązywać szczegółowe zasady określone przez prowadzącego zajęcia przed rozpoczęciem zajęć i wynikające z ich specyfiki. Niestosowanie się do tych zasad może być podstawą do skreślenia z listy uczestników zajęć.

Uzyskanie zaliczenia ćwiczeń

11. Warunki zaliczenia ćwiczeń określa prowadzący ćwiczenia i ogłasza je przed rozpoczęciem lub na początku zajęć. Niespełnienie warunków zaliczenia lub nieprzestrzeganie regulaminu jest podstawą do niezaliczenia ćwiczeń terenowych.

5. Literatura (wybór)

- Andrulewicz E., 2008, Rybołówstwo bałtyckie wobec nowych koncepcji wykorzystania przestrzeni morskiej, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 22-39. http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf
- Baldowski J., 1997, Przewodnik Warmia, Mazury, Suwalszczyzna, SiT., Warszawa: 382 ss.
- Basiński T., Pruszek Z., Tarnowska M., Zeidler R., 1993, Ochrona brzegów morskich, IBW PAN, Gdańsk: 536 ss.
- Biskup M., Czaja R., (red.), 2009, Państwo zakonu krzyżackiego w Prusach, władza i społeczeństwo, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa: 576 ss.
- Cebulak K., 2010, Delta Wisły powyżej i poniżej poziomu morza, Stowarzyszenie Żuławy i Lokalna Grupa Działania Żuławy i Mierzeja, Nowy Dwór Gdański: 61 ss. <http://www.zulawymierzeja.org.pl/download/Delta.pdf>
- Domy Żuławskie, w poszukiwaniu zaginionej tradycji budownictwa, Lokalna Grupa Działania Żuławy i Mierzeja, Nowy Dwór Gdański, 2009: 90ss. http://www.zulawymierzeja.org.pl/download/Domy_zulawskie.pdf
- Gawlik R., Leś E., Sokulska D., 2008, Partnerstwo dla Bałtyku pracą nad równoważeniem rozwoju między użytkownikami przestrzeni morskiej, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 153-169.
- http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf
- Glinka T., Kamiński M., Piasecki M., Przygoda K., Walenciak A., 1997, Przewodnik Podlasie, SiT, Warszawa: 447 ss.
- Glinka T., Kamiński M., Piasecki M., Przygoda K., Walenciak A., 1998, Przewodnik Mazowsze Północne, SiT, Warszawa: 647 ss.
- Glinka T., Walenciak A., Walenciak P., 2002, Przewodnik Małopolska Północno-zachodnia, Góry Świętokrzyskie, Częstochowa, Kielce, Radom, SiT, Warszawa: 451.
- Jagielski T., 2008, Steblewo, historia wsi Żuławskiej, AGNI, Pruszcz Gdański: 72 ss. <http://www.kaszubi.pl/kbi/download/Steblewo.pdf>
- Jurys L., Kaulbarsz D., Koszka-Maróń D., Zaleszkiewicz L., 2008, Baltic cliffs and mach more, Przegł. Geol., 56 (8/1): 595-603. http://www.pgi.gov.pl/images/stories/przeglad/pg_2008_08_01_08.pdf
- Kondracki J., 2009, Geografia regionalna Polski, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 441 ss.
- Konkol D., Perka T., 2011, Polskie porty morskie, Księży Młyn Dom Wydawniczy, Łódź: 130.
- Kosmowska-Ceramowicz B., 2008, Glowing stone: Amber In Polish deptsits and collections, Przegł. Geol., 56 (8/1): 604-610. http://www.pgi.gov.pl/images/stories/przeglad/pg_2008_08_01_09.pdf
- Kowalczyk U., 2008, Znaczenie małych portów i przystani dla rozwoju społeczno-gospodarczego miast i gmin nadmorskich, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 128-135. http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf
- Kruk H., Waldziński D., 2008, Ekonomiczno-kulturowe aspekty ochrony środowiska morskiego Bałtyku, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 200-211. http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf
- Kwiątek J., Lijewski T., 1998, Leksykon miast Polskich, Muza S.A., 1103 ss.

Leśniak T., 2002, Materiały pomocnicze do terenowych zajęć geologicznych w rejonie nadmorskim, skrypt uczelniany 1648, Uczelniane Wyd. Nauk.-Dydakt., AGH, Kraków: 40 ss.

<http://winntbg.bg.agh.edu.pl/skrypty2/0054/lesniak.pdf>

Lorens P., 2008, Współczesne strategie przekształceń przestrzeni portów w kontekście przemian miast i regionów [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 118-127. http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf

Łęcki W., (red.), 2005, Kanon krajoznawczy Polski, Wyd. PTTK „Kraj”, Warszawa: 374 ss. Mamuszka F., 1990,

Gdańsk i okolice, przewodnik, SiT, Warszawa: 336 ss. Mansfeld B., 1983, Toruń i okolice Przewodnik, SiT,

Warszawa: 179 ss.

Okolice Trójmiasta, Wybrzeże, Kaszuby, Żuławy, nawigator turystyczny, carta Blanca, Warszawa 2008: 128 ss.

Okolice Warszawy okolice Kazimierza Dolnego, Przewodnik Turystyczny, Copernicus, Warszawa: 155 ss.

Okoniewska B., 1992, Gospodarka rolna i osadnictwo na Żuławach w okresie powojennym, Wisła w dziejach i kulturze Polski, 7, Wyd. UW, Warszawa: 100 ss.

Omilanowska M., Majewski S., 2008, Gdańsk i Pomorze Wschodnie, Przewodniki Wiedzy i Życia, Wiedza i Życie, Warszawa: 295 ss.

Omilanowska M., Majewski S., 2011, Warszawa, Przewodniki Wiedzy i Życia, Wiedza i Życie, Warszawa: 275 ss.

Polska, podróże z historią, przewodnik turystyczny, carta Blanca, Warszawa: 400 ss.

Pomian I., 2008, Morska turystyka wrakowa w świetle ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego - z doświadczeń Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 136-151.

http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf

Sadowski J., Perspektywy rozwoju marikultury w polskiej strefie przybrzeżnej Bałtyku, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 44-56.

http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf

Słownik geograficzno-krajoznawczy Polski, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa: 1046 ss.

Tomczak A., 2002, Półwysep Helski w świetle najnowszych badań geologicznych, [w:] Geologia Regionu Gdańskiego, Przewodnik 73 Zjazdu PTG, PiG, Gdańsk

Warszawa nawigator turystyczny, carta blanca, Warszawa 2009: 128 ss.

Wielkie Jeziora Mazurskie, Przewodnik Turystyczny, Copernicus, Warszawa: 111 ss.

Wybrzeże Bałtyku, Uznam, Wolin, Kaszuby, Żuławy Wiślane, Copernicus, Warszawa: 160 ss.

Zaniewski P., 2005, Szlakami zamków krzyżackich, Sport i Turystyka, Muza S.A., Warszawa: 362 ss.

Zaucha J., 2008, Rybołówstwo ważnym czynnikiem współczesnej gospodarki na morzu, [w:] Przyszłe wykorzystanie polskiej przestrzeni morskiej dla celów gospodarczych i ekologicznych, Inst. Morski, Gdańsk: 40-43.

http://www.im.gda.pl/images/ksiazki/2009_przyszle_wyk_www.pdf

Strony internetowe:

Elektrownie wiatrowe:

<http://www.visventi.org.pl/>

Gospodarka morska:

www.gospodarkamorska.pl

Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE):

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/sse

Turystyka:

<http://www.pot.gov.pl/>

<http://mazury.info.pl/>

Żuławy:

www.zulawy.org